

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 29. marca 1906.

Štev. 13.

XVI. občni zbor

„Katol.-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“.

Naše politično društvo je s prošlim četrtkom stopilo v šestnajsto leto svojega delovanja. Že lanski občni zbor je pokazal, da so se začeli koroški Slovenci vse živahneje zanimati za delovanje društva, letošnji občni zbor pa je bil priča, da je koroškim Slovencem to društvo ne samo živa potreba, temveč tudi predmet splošne pozornosti. Od vseh šestnajstih občnih zborov je bil letošnji najštevilnejše obiskan, bilo je gotovo do 400 udeležencev. Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani restavracije „Buchenwald“ v Celovcu, ki je bila napolnjena skoraj do zadnjega prostora. Bilo je slovenskega ljudstva od vseh strani naše koroške slovenske domovine, in kar nas je posebno veselilo, bilo je med udeleženci največ kmetijskega ljudstva, kar je najboljši dokaz, da se narodna nezavednost sicer polagoma, ali vendar vztrajno izgublja iz našega naroda.

Društveni predsednik, deželni poslanec Grafenauer, otvori zborovanje in v svojem nagovoru omenja važnih nalog, ki jih je imelo društvo v preteklem poslovnem letu, obenem pa tudi dobi društvo navode in načrte za bodoče delovanje, katero bo zahtevalo od vodstva društva, društvenih udov in sploh cellega slovenskega naroda na Koroškem največje pozornosti in požrtvovalnosti.

Vlada ni poslala svojega zastopnika na občni zbor, dasiravno se jo je izrecno naprosilo za to.

Društveni tajnik Ekar prečitavši zapisnik o lanskem občnem zboru, ki se odobri, poroča o društvenem delovanju v preteklem letu. Društvo ima dve vrsti članov: ki plačujejo udnino in ki je ne plačujejo, prvih 310, drugih s prvimi vred do 3000. Društveni zbor je v 9 sejah razpravljal o društvenih zadevah. Priredilo se je v preteklem letu: 1 občni zbor, 1 zaupni shod v svrhu določitve kandidata za državno-zborski volilni okraj Celovec-Velikovec in 58 političnih shodov (28 volilnih shodov ob priliki dopolnilne državno-zborske volitve v omenjenem okraju, 30 protestnih shodov proti vladnemu načrtu volilne reforme). Po posredovanju društva se je pred kratkim ustanovilo novo delavsko društvo v Podsinji vasi. Pismeni društveni promet izkazuje 1202 komada. Društvo je posredovalo tudi med strankami in

oblastmi ter strankami med seboj (83 slučajev). O splošnem stanju narodnega gibanja, zrcalečega se v narodnih društvih in zavodih ni mogel tajnik natančno poročati, ker mu niso vsa društva vkljub pravočasno razposlanim vprašalnim polam podala potrebnih podatkov. Splošno pa je opaziti, da najboljše delujejo delavska, potem izobraževalna društva, pevska društva itd. Štiri delavska društva s 350 člani so priredila 38 zborovanj in izkazala okrog 2500 K denarnega prometa; šest izobraževalnih društev s 503 člani, 27 zborovanj in 1200 K denarnega prometa; 5 pevskih društev (eno novo, šele ustanovljeno) s 105 člani, 19 zborovanj in 1100 K prometa, kar je gotovo hvalevredno.

Tajnik poroča končno o društvenem glasilu, edinem koroškem slovenskem listu „Miru“. Poročilo ni bilo nič kaj veselo, kajti poudarjal je, da list nima one zaslonbe med ljudstvom, ki bi jo moral imeti. List se mora boriti z gmotnimi težavami in lastništvo nikakor ne more ugoditi želji večine rodoljubov, da bi se list povečal, da bi začel po dvakrat izhajati na teden. Tem v resnici obžalovanja vrednim razmeram je pač tudi mnogo kriva neka prikrita agitacija proti listu in pospeševanje drugih listov. Sicer je vse hvalevredno, da bere slovensko ljudstvo tudi druge dobre časopise, da, veseli smemo biti, da ljudstvo sploh bere kak dober slovenski list, ali domačega lista se ne sme prezirati.

Župnik Ražun pripominja k tajnikovemu poročilu, da mu ni jasno, ali je odbor kaj ukrenil glede razmer koroških Slovencev napram deželni kmetijski družbi. Slovenski kmetovalci morajo dobiti slovenski kmetijski list!

Podpredsednik dr. Brejc poda o delovanju odbora v tej zadevi natančno poročilo, katero se z odobravanjem sprejme.

Nato se je razvila dolgotrajna in semtertja zelo burna razprava o „Miru“, katere so se udeležili gg. Hüttner, Poljanec, tajnik Ekar, provizor Arnejc, kanonik Dobrovc, župnik Treiber, dr. Brejc, Gregor Einspieler itd.

Župnik Poljanec je izvajal, da „Mir“ ne vstreza zahtevam, katere se stavijo nanj glede verskih vprašanj, sploh da list ni dovolj verski. Isto je poudarjal tudi provizor Arnejc, le z razliko, da je izrecno krivil za to osebo urednika. Ta osebni napad se je splošno in precej burno obsojal. Župnik Hüttner je ob splošnem odo-

bravanju izrazil svoje zadovoljstvo na listu ter ob občem pritrdjevanju izrekel besede, da je sveta dolžnost vsakega koroškega Slovenca, da se trdno oklene domačega lista „Mira“. Kanonik Dobrovc želi, da bi „Mir“ izhajal en dan pozneje, ker bi tako lahko prinašal mnogo več novjših novic. V gmotnem oziru naj bi se pa poskrbelo, da bi posojilnice, ki sedaj razdeljujejo članom ob uradnih dneh druge slovenske liste, naročevale po več iztisov „Mira“ ter jih delile svojim članom. Upravitelj lista, vodja tiskarne Legat, je poročal o žalostnem materijelnem stanju lista ter obrazložil, kako je mogel nastati velikanski primanjkljaj. Ako naročniki zahtevajo list zastonj, z druge strani se pa še ruje proti listu, potem je pač lahko umljivo, da list ne more napredovati. Ko sta se lastnik lista, dekan Gregor Einspieler, in dr. Brejc izrazila, da „Mir“ zavzema isto stališče, kakor ga je zavzemal v časih svojega ustanovitelja, Andreja Einspielerja, in da naj se poskrbi za boljšo gmotno podporo, se je ta razprava zaključila.

Tajnikovo poročilo se soglasno odobri.

O denarnem stanju društva je poročal blagajnik mnsgr. Podgorc. Društvo nima toliko opore v narodu, kakor bi jo moralo imeti. Zato so tudi prispevki tako majhni, komaj 600 kron. Ako ne bi bilo dobrotnikov, ki podpirajo društvo, bi društvo nikakor ne moglo delovati. V tem oziru se mora začeti najživahnejša akcija po celi deželi.

Odbor se je izvolil z majhno izpremembo dosedanjih: Franc Grafenauer, dr. Janko Brejc, mnsgr. Val. Podgorc, dr. Lambert Ehrlich, Josip Rozman, Anton Ekar, Gregor Einspieler, Matej Prosekar, Janez Vošpernik, odborniki; Josip Dobrovc, Fr. Kobentar in Iv. Ure, namestniki. Pregledovalca računov: Matej Ražun in Ivan Huter.

Nato je govoril dr. Janko Brejc o volilni reformi. Jasno je razložil krivico, ki se je zgodila koroškim Slovencem, ako bi postal vladni načrt volilne reforme postava. Odgovorna za to krivico je gotovo v prvi vrsti vlada, ali pravi povzročitelji pa so najzagrizenejši sovražniki Slovencev v deželi, dr. Lemiš, Dobrnik in pa deželni predsednik baron Hein, ki se v strahu pred nemškimi nacionalci ni upal ustaviti krivični nemški zahtevi. Govor priobčujemo v celoti.

Burno odobravanje je večkrat prekinilo govornika in predlagana resolucija se je sprejela

Podlistek.

Andrej Šustar, p. d. Drabosnjak,

kmet in pesnik

in njegov „A-Be-Ge.“

(Priobčil J. Maierhofer.)

Pesem o kmetu.

Tiho, tiho gospodi vi.
Poslušajte, kaj se vam poví.
Vprašam, je bil gospod al kdo bogat,
Ki je začel zemljo kopat?
Meni se pač tako se zdi,
Da je bil izmed kmečkih ljudi.

Stvar najprva kmet je bil
In kmet je, ki kruh je nam dobil.
Kadar svet kmeta več ne bo imel,
Noben gospod se ne bo več znašel.

Rečite vsi, zahvalimo te, o Bog ti naš,
Da skoz kmeta ljubi kruh nam daš.
Moja pamet me tako nči,
Da od kmeta pridejo vse reči.

Če bi kmet kruha nič ne dobil,
Noben gospod bi se ne rodil.
Vsaki stan saj pride od kmeta k nam:
Tad grof in firšt in kajžer sam.

Naj se šriba naj pojé,
Najprvi mož pa kmet le je.
Božjo zemljo kopal je Odám
Pa nobeni grof al edelman.

Pa gospod še kmeta grdo ima,
Da li vse vino in prate le kmet mu da.
Da, gospod še kmeta za norce ima,
In ne ve, kako naj kmet se štimá.

Čahevs je bil en bogat gospod,
Denar pa dobil je, vprašam: od kod?
Le kmet sam dela ino skrbi,
Da gospod pijan in sit, brez skrbi spi.

Mene se gola resnica zdi,
Da kmet le živi vse ljudi.
Če cesar novico, postavo izda,
Gospoda to hitro kmetu vedet da.

Če kmetu včasí kaj evider je,
Na to on en firtlec vina pije,
Kadar kmet se malo vpijani,
To se le fletno zdi njegoví žani.

Če včasí huda je, grdo se drži,
Vendar zlo rada ž njim živi.
On pravi: ali jaz nisem paver prov,
Saj tebi kupim meso, kruh ino vov.

Gotovo je, da noben ne spozna
Da kruh in vse le od kmeta ima.
Tako je bilo ino še bo,
Dokler kmet obdeloval bo zemljo.

In vojaki imajo kruh in meso,
Gospodu gre noter samo zlato,
Kader pa kmeta več ne bode,
Spoznal bo gospod jegličé — rode!

Konec.

Vbogaj! Saj tebi v korist te učim,
Kar prav ne vem, raji zamolčim.
Zdaj pa bo moje pisanje pri kraju,
Naj mi pomaga, da se vidmo v raju.

Naj bo plačana tam moja muja,
Kjer angeli pojejo aleluja.
Vsi pa, vi bravci, moji prijatelji,
Naj bi po teh rajmah brumni grateli.

Jaz se pišem Andrejas Šustar,
In še nisem tako zve star.
Jaz imam tako ene srednje lete,
In delal sem te rajme pri delu po lete.

Čas je meni, od teh rajmov hor herati,
Na vas nič več ne vem pogerati.
Sodite me milo, ne bodte kakor kamen,
Da bom mogel veselo reči: Amen.

Pismo iz jutrovega.

Juri Trunk.

(Dalje.)

II. Na morju.

Ker je bila „Semiramis“ bržkone radi stavkujočih kurjačev zasidrana v prosti luki, znanci in sorodniki raznih popotnikov niso mogli do nje in zato je prav po moji volji izostalo slučajno poslavljenje, ki je dostikrat nad vse sitno. Ko je bila vsa prtljaga spravljena in vse v redu, zatuli mogočno parna piščalka, težke verige, na katerih je pritrjeno velikansko sidro, začnejo hrupno ropotati in ladja se počasno prične pomikati. Vse je na krovu in gleda nazaj na suho in vidno čuti vsak, da se mu odpira nekaj drug svet, ker za nekaj časa ga sprejema v svoje obširno naróčje — morje! Docela novi vtisi, in dosedaj nepoznane razmere imajo na sebi nekaj mikavnega, a ob enem se srca polastuje tudi skriven strah, zakaj nehote čuti vsak, da na morju ni tako varen, kakor na suhem. Misel, da je človeško življenje v rokah božjih, me je precej pomirila, in kmalu sem se čutil tudi v „novem svetu“ prav varnega. Ker sem se prej samo le enkrat vozil na morju, namreč iz Benetek v Trst, a še tokrat le po noči, mi je bil odhod prav zanimiv, tako da sem vedno zrl nazaj na krasno Tržaško mesto in slikovito obal. Tudi morje je bilo

soglasno. Ravno tako se je tudi sprejela predlagana nezaupnica deželnemu predsedniku baronu Heinu, ki je kot državni uradnik prisegel na ustavo in pravico, pa ni umel svoje naloge in ni znal varovati tudi koroškimi Slovencem po ustavi zajamčenih pravic. Sklenilo se je tudi izreči ogorčenje onim možem, ki so kot državni poslanci izvoljeni v slovenskem delu dežele pripomogli vladi do njenega atentata na obstoj slovenskega naroda na Koroškem, in to so: poslanec pete kurije dr. Lemiš, poslanca kmetijskih občin Oraš in Seifritz ter poslanec celovškega mesta, slovenski janičar Doberniki.

Župnik Poljanec predlaga resolucijo proti ločitvi katoliškega zakona. Resolucija se sprejme soglasno. Ko je še mnsgr. Podgorc iznova opozoril navzoče, kako težki časi se bližajo in kako živahnega dela je treba, ako koroški Slovenci hočemo vzdržati svojo narodno posest, je predsednik deželni poslanec Grafenauer resumiral razprave celega zbora ter zahvalivši se za velikansko udeležbo zaključil občni zbor.

Dr. Brejc o volilni reformi.

Odkar je 28. novembra l. l. ministrski predsednik Gautsch naznanil, da hoče državni zbor postaviti na temelj splošne in enake volilne pravice, se je okrog tega vprašanja osredotočilo vse naše javno življenje. Vsa druga politična vprašanja so stopila v ozadje, na dnevnem redu je samo volilna reforma.

Avstrijski narodi čutijo, da prememba volilnega reda v smislu splošne in enake volilne pravice pomenja popolen preobrat v naši notranji politiki. Vsi vedo, da to, kar se bo sedaj skuhalo, bo politična hrana avstrijskih narodov za desetletja, morda za človeške rodove. Zato je opravičena skrb posamičnih narodov, da bi sedaj ne bili prikrajšani. Posebna nevarnost je seveda za male narode, da bi jih pri splošni pojedini velike ščuke ne pogoltnile.

Tri mesece je vlada kuhala tisto „Kraftbrühe“, ki naj bi zopet oživila naš že docela starikavi, otrpnjeni državni organizem; povpraševala je za modre svete na levo in desno in se delala, kakor da hoče ustvariti res nekaj povsem novega in pravičnega, toda v resnici je bilo vse to le goli humbug, samo radi lepšega, da se zatirane narode lože goljufa, kajti v resnici je storila vlada le to, kar so ji nasvetovali, kar so zahtevali stari brezrobni politični padarji prav tistega nemško-birokratičnega sistema, ki je pravi krivec vseh naših zmed in nesreč.

Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus. Pripravljale so se velike reči, a rodila se je smešna miška. In ta smešna miška, ki naj bi rešila zamotano zagonetko naših političnih razmer, nosi gromeč naslov: volilna reforma.

Pa tudi kaj boljšega pričakovati ni bilo, ker pijanca ne boš streznil s tem, da ga z novo pijačo zaliješ, in umirajočega bolnika ne boš smrti otel, če mu nož v srce zasadiš.

Tako tudi pri nas tisti ne bo napravil reda in miru, ki ne spozna ali spoznati noče, da je

vsega zlega pri nas krivo protežiranje nemškega naroda in zatiranje nenemških narodov, in da se ta položaj ne da izboljšati s tem, da se stare krivice odene s plaščem zakonitosti in jim pridene še novih krivic. (Živahno pritrdjevanje.)

Vlada je hudiča z belcebubom izganjala, toda tako, da sta oba notri ostala. (Dobro-klici in ploskanje.) Vladni načrt volilne reforme je zmes najrazličnejših „principov“, ki pa se vsi strinjajo v tem, da veljajo samo za Nemce, in kadar je za Nemce dobro. Za nas Slovence vlada prej ko slej pozna samo en princip, ki se ga pa res dosledno drži: princip, da naj bo Slovan le sluga pokorni, ki sme pobirati oslinjene drobtine, ki padajo z bogato obložene nemške mize, sluga pokorni, ki sme glodati kosti, ki jih kljub svoji požrešnosti nemški želodec ne prebavi; sluga pokorni, ki sme pohlevno poljubljati roko, ki ga vsak dan s pasjim bičem bije. To je edini princip, ki ga vlada napram Slovanom pozna. (Burno pritrdjevanje in ploskanje.)

Minister pravi, da hoče vpeljati enako volilno pravico. To je njegov prvi princip. V resnici pa daje 9 milijonom Nemcev 205 mandatov, nad 15 milijonom Slovanov pa le 230, dasi bi slednjim šlo 340 mandatov. Pri Nemcih pride torej na 43.000 ljudi en poslanec, pri Slovanih šele na 66.000! To se pravi po vladni matematiki je $43 = 66$. Kako se imenuje taka logika?

Minister pravi, da je volilne okraje tako naredil, da je prebivalstvo kar največ mogoče po narodnosti ločil in da se je držal principa, da se več kot 20% ene narodnosti ne sme po drugi narodnosti majorizirati. Ta princip velja zopet samo za Nemce, kakor kaže razdelitev volilnih okrajev ob jezikovni meji na Štajarskem in na Koroškem. Na Štajarskem je skoraj vsakega Nemca zase, ki od Slovencev živi in se od njih redi in masti, za lase potegnil iz mase slovenskega prebivalstva in iz cele vrste takih nemških drobtin zložil poseben mandat za spodnještajarsko nemškutarijo. Na Koroškem pa je razsek in razkosal kompaktno slovensko ozemlje na toliko kosov, da na deset mandatov prideta samo dva čisto nemška, povsod drugod naj bi Slovenci volili skupno z Nemci. Tako žrtvuje svojim principom zvesta vlada v sodnem okraju Velikovec 11.300, Celovec 12.900, Rožek 7400, Beljak 6300, Podklošter 5300, Trbiž 2100, Šmohor 4500, Št. Pavel 1300, skupaj 51.100 Slovencev, ne glede na tiste tisoče Slovencev, ki jih je ljudsko štetje požrlo, ki pa zato še niso nehali biti Slovenci. V resnici po vladnem volilnem načrtu pravico in možnost, narodno voliti, izgubi vsaj 80.000 Slovencev! (Velikansko razburjenje, klici „škandal“ in „tega ne dopustimo na noben način“.)

Minister dalje pravi, da je namen volilne reforme, mandate nacionalizirati in nekako postavno markirati jezikovno mejo med posameznimi narodi. Vprašam, ali gre pri nas jezikovna meja od Trbiža doli do Borovelj res že po vrhu Karavank, in od Borovelj naprej pa ob Dravi doli do štajarske meje? Ali ni to uradno pačenje dejanskih razmer, uradna falzi-

fikacija narodnih odnošajev na Koroškem? (Klici: To je naravnost rop!) Da, to je prav roparski načrt, s katerim nas hočejo nemški nacionalci za vedno ubiti in uničiti, „nepriustranska“ vlada pa blagoslovlja ta rop in ga postavno potrjuje.

Vprašati se moramo ob tem dejstvu, v kakem razmerju do tega vladnega načrta stoji naša deželna vlada? Vprašamo, ali je storil naš deželni predsednik svojo dolžnost in je osrednji vladi resnično in pravično poročal o razmerah v deželi, ali pa je morda celo sam pomagal našim nasprotnikom pri njihovem satanskem opraviilu? Ker ne moremo verjeti, da bi bil naš deželni predsednik tako brezvplivna ničla, da bi osrednja vlada na njegove nasvete ne jemala nobenega ozira, zato moramo sklepati, da se je vladni načrt razdelitve volilnih okrajev na Koroškem skuhal z vednostjo in sodelovanjem deželnega predsednika, ki je torej sokriv političnega hudodelstva, ki se ga namerava nad našim narodom izvršiti. Tak cesarski namestnik pa ne zasluži, da bi le še eno minuto predstavljal cesarsko oblast v deželi! (Viharno ploskanje in ogorčeni dobro-klici, „v penzijo naj gre, pa brez penziona!“)

Vladni načrt je zasnovan na principu ločitve mest od dežele — pravi dalje minister. Toda na Koroškem se tega principa ni držal, ker bi se na ta način izločila iz slovenskega ozemlja največja nemškutarska gnezda, ki so pravi turi na našem narodnem telesu. Vlada je pri nas odskočila od tega principa, ki ga je v tako obilni meri porabila zlasti na Solnograškem in Štajarskem, ker ako se ustvari na Koroškem razun za Celovec poseben mandat še za druga mesta in industrijske kraje, potem se samoobsebi tudi drugi volilni okraji tako izpremene, da Slovenci moramo dobiti vsaj dva slovenska volilna okraja!

Tako je nastala vladna volilna reforma, kateri je sam voditelj nemških nacionalcev, poslanec Lemiš, nehote moral dati izpričevalo, da bi jo celo nemški „Landsmannminister“ za Nemce ne bil mogel boljše narediti. Če to pravi sam voditelj naših nasprotnikov, potem je menda pač jasno, kaj ta volilna reforma pomenja za nas Slovence. Naj bi neprevidno Lemiševo priznanje odprlo oči vsem tistim, ki morda še mislijo, da stvar ni tako huda, kakor mi pravimo. (Klici: „Še hujše je!“)

Pa še drugo dragoceno priznanje je poslancu Lemišu ušlo, ko je dne 14. t. m. govoril v državnem zboru. Lemiš je priznal, da je resnična naloga in namen nemško-nacionalne stranke, čez mrtvo truplo slovenskega naroda na Koroškem postaviti nemški most do Adrije, in da Nemci zahtevajo, da morajo mladi Slovenci hoditi v nemške šole! Lemiš je torej tukaj brez ovinkov priznal, da je cilj nemške politike pri nas res samo raznarodjenje in ponemčenje slovenskega prebivalstva. To so naši nasprotniki do zdaj vedno tajili, sedaj se pa vsled vladne volilne reforme čutijo že tako močne in zmage gotove, da brez premisleka odkrivajo in priznavajo namen in cilj svoje politike. S tem priznanjem Lemiševim jim bomo odslej tudi našli usta, ko se bodo zopet izigravali za anjele miru in sprave in se zopet širokoustili o slovenskih „hujskačih“, ki koroškimi Slovencem ne

precej mirno in vsi popotniki so bili veseli, češ lepo vreme bomo imeli in vožnja bo prav prijetna. Posebno moj prijatelj Dunajčan mi ni mogel dosti prehvaliti ugodnega časa, in vedno je ponavljal, kako dobro se bomo imeli. A tudi v tem slučaju se je nekako uresničil rek: Človek obrača, Bog pa obrne!

Ko mi je zdravnik nasvetoval, naj se podam za nekaj časa na jutrovo, so mi prijatelji nujno nasvetovali, naj storim to takoj tudi radi vožnje na morju, češ, sedaj je morje še mirno, pozneje pa začnejo razsajati vigredni viharji in bi bilo hudo. Ker je bilo moje zdravje res slabo in sploh nisem za popotovanje, sem se seve odločil tudi iz tega vzroka precej odriniti, a kakor rečeno, Bog je obrnil drugače. V četrtek je bila do večera vožnja res prijetna in smo prvokrat občudovali res veličastno prikazen solnčnega zatona. Bilo je tudi zadnjikrat. Zakaj precej je začel pihati mrzel veter, in potem se je na morskem površju prikazal bel greben, ladja, ki je do sedaj tekla prav mirno, da so se čutili edino le sunki ladjinega vretena, se je začela vedno bolj in bolj gibati. Ob dalmatinskem obrežju so bili sivi oblaki in na italijanski strani se je v daljavi videl kak blisk. Postajali smo malo nemirni, a tolažili smo se, da bo le nekaj malega. Mi, ki smo bili prvokrat na morju, smo celo skrivno nekako hrepeneli, videti morskimi viharji, in s krova smo gledali, kako so se ob ladjino stran zaletavali vedno večji valovi. Ob 7. uri zvečer je bila večerja, prišli smo vsi, a nekako čudno smo gledali drug drugega. Najprvi je začel naš Poljak zraven mene, češ, nekaj v glavi ni prav,

in iz ust mu je ušla prav domača kletvica. Jaz sem se mu najprej smejal, a končno sem moral pripoznati, da tudi pri meni ni vse v redu, in vedno bolj mi je postajalo nekako tesno. Dunajčan in žid sta to hitro zapazila ter naju tolažila in spodbujala, naj le vztrajava in naj krepko seževa po jedilih. Zadnje spodbude sem se jaz tudi krepko poprijel, posebno ker mi je prijatelj nasvetoval, naj se le dobro najem, ker to je menda najboljši pripomoček zoper morskbolezen. Nisem imel teka, vse se mi je nekako studilo, a vendar sem tlačil in tlačil, tako tudi Poljak. A končno ni šlo več. Pripoznati sva morala, da se bo naju lotila bolezen — in stari major je naju rešil sitnega čuta, ko je odločno nasvetoval, naj se podava na krov in na sveži zrak. Šla sva, ne brez težav, ker so valovi ladjjo že metali kakor oreho vo luščino, in se usedla, dasi je bil vihar silno mrzel. Komaj nekaj posediva, že se približa druga omahujoča postava — za njo tretja . . . govoril ni nikdo več . . . ob električnem svitu si videl, da so bili obrazi silno bledi in drug za drugim se je nagnil čez ladjin krov, vsakdo ve, zakaj!

Ne bom dalje opisoval, kako je nas ta sitnež že dolgo nadlegoval, omenim le, da je bilo malo popotnikov, ki bi bili ostali zdravi. V prvem razredu si slišal vedni stok in celo naš trdni major je večkrat mrmral v svojo brado, da se mu kaj takega še ni pripetilo, kakor tokrat. Kako silno je nas mučil vihar, kaže tudi dejstvo, da je pri tej vožnji hudo zbolela na morskboleznici žena avstrijskega konzula, ki se je prej pripeljala iz Brazilije, a ostala zdrava!

Vihar je razsajal vso noč, spanja ni bilo skoraj nič. Moja postelj je bila počrez in sem ladjino gibanje tembolj čutil, ker se mi je zdelo, da stojim v postelji sedaj na nogah in potem zopet na glavi. Da je pogled na razburkano morje ob takem viharju veličasten, je umevno, a kakor človek telesno ni razpoložen, nima pravega čuta za take prikazni; zato sem ostal tudi čisto hladen, ko je za nekaj časa prikukal mesec skoz oblake in s svojim čarobnim svitom obseval razkačeno morje. Zazdelo se mi je, da bi bil prizor veličastnejši, ko bi bila morska ravan mirna, ker luna označuje bolj mir v naravi, kakor razkačene naravne sile. Zjutraj sem bil na vse zgodaj zopet na krovu, a ni bilo ravno prijetno, ker si moral biti človek zavito do ušes, ako nisi hotel trpeti občutljivega mraza. Pred odhodom na jutrovo mi je iskren prijatelj dr. A. nasvetoval in preskrbel tople obleke, ker sem mislil, da v afriškanskem solncu take obleke ne bo treba, a na morju bi bil brez nje naravnost zmrznil in naj bi bilo to v opomin vsakemu, kdor se poda delj časa na morje, da rabi tudi v poletju — zimske obleke! Svojemu prijatelju pa ne morem biti dosti hvaležen, da me je rešil s svojim nasvetom velikih nadlog.

Pred poldnevom smo za nekaj časa bili čisto sredi morja, da ni bilo videti suhega ne na levo, ne na desno. Srečala sta nas dva parobroda, ki sta plula proti Trstu. Polagoma se začne prikazovati italijanska obala, a pokrivala jo je gosta megla. Ko je zvonček klical k zajutruku, se mi ni maralo, kakor tudi drugim popotnikom ne, in dasi je hrana na ladji prav izvrstna, sem

privoščijo narodne in politične — smrti! (Pri-trjevanje in ploskanje.)

Vzamejo naj si pa k srcu Lemiševe besede zlasti tudi Kranjci in njihovi voditelji. Pomisljijo naj, da za nami pridejo oni na vrsto; če Nemci enkrat stoje na vrhu Karavank, bodo kmalu korakali navzdol v lepe gorenjske doline in nihče jih ne bo mogel ustaviti, ker bo prepozno. Previden vojskovodja ne prezira važnosti predstraž, ki so v boju pogosto važnejše od najbolj disciplinirane „leibgarde“. Geslo slovenske politike ne sme biti: „Konzentration nach rückwärts“, naše geslo se marveč glasi odločno: „Naprej!“ (Živahno ploskanje in živio-klici.)

Vladna volilna reforma je narejena po načelu, ki ga je nad vse točno označil nemški pesnik z besedami:

„Die Deutschen sind ein gut Geschlecht;
Ein jeder sagt: Will nur, was recht!
Recht soll aber vorzüglich heissen,
Was ich und meine Gevattern preisen!“

Take volilne reforme ne sprejememo! (Klici: Nikdar, nikdar!) Mi zahtevamo, da se volilna reforma spremeni v zmislu načel, ki jih vlada sama naglašala. Zahtevamo torej: 1. ločitev mest od dežele; 2. ločitev volilnih okrajev po narodnosti in 3. tako ureditev volilnih okrajev, da bosta koroškim Slovincem zagotovljena vsaj dva res slovenska mandata.

Ta zahteva je pravična in pametna, resno jej nihče ugovarjati ne more.

Sklepam z besedami starega rimskega državnika: „Videant consules, ne quid detrimenti capiat res publica!“ Voditelji slovenskega naroda pazite, da volilna reforma ne bo poguba slovenskega naroda! (Dolgotrajno, viharno odobravanje in ploskanje.)

Resolucija v zadevi volilne reforme.

Občni zbor „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, kot zastopnik koroških Slovencev, z ogorčenjem protestuje proti nezasišlanemu napadu, ki ga je zagrešila osrednja vlada na obstoj slovenskega naroda na Koroškem s svojim načrtom volilne reforme ter najodločnejše zahteva:

1. V svrhu sestave volilnih okrajev naj se dežela razdeli po narodnosti prebivalstva.

2. Posamezni volilni okraji naj se sestavijo tako, da se Slovincem na Koroškem zagotovita najmanj dva državnozborna mandata, dasiravno jim gredo po številu prebivalstva in davčni moči trije mandati.

3. Volilni okraji naj se sestavijo tako, da bodo mesta in industrijski kraji volili ločeno od kmetijskega prebivalstva.

4. Slovanske, posebno pa slovenske poslance se nujno prosi in pozivlja, da storijo vse, da pridejo koroški Slovenci do svoje pravice pri ureditvi novega državnozbornskega volilnega reda; v nasprotnem slučaju naj glasujejo proti volilni reformi.

5. Koroški Slovenci bi z veseljem pozdravljali uredbo narodnega katastra za Koroško, ki bi bil najpravičnejša podlaga volilnemu redu za državni in deželni zbor.

bil jaz vedno že sit, predno sem začel jesti. Proti drugi uri popoldne (9./2.) smo zagledali svetilnik luke v Brindisi, a trajalo je čez celo uro, predno smo dospeli tja. Vožnja je bila prijetnejša, ker valovi niso bili več tako veliki, a o kaki italijanski toploti ni bilo čutiti ničesar; tako da smo bili vsi zaviti v svoje plašče, ko smo s krova zrl, kako so polagoma ladjo pritiskali in pritrdili ob obal.

Umevno je, da smo hiteli vsi na suho: Z Dunajčanom in Čehom smo šli malo gledat mesto, ki je staro in — umazano. Tudi v stolni cerkvi smo bili, ki je še precej čedna in ima nekaj umetnosti. Pokrajina v okolici ima že čisto afrikanški značaj — a tudi Lahi so sitni prav kakor afrikanški Arabci. Kakor čebele so se vsli na ladjo: eden je prodajal oranže in jabolka, drugi je usiljeval razglednice, tretji časopise, četrti kako drugo šaro — sevé za drag denar, počastili so nas tudi laški godci. Ko bi ne bili tako sitni, bi se mi bilo to še najbolj dopadlo — ker laška pesem je godba že sama ob sebi. Posebno neka deklica je pela, da je bilo res veselje. Ko je bila na ladji odpravljena vsa pošta — je zatulila piščalka, in začeli smo se pomikati dalje. Na morje je legel že mrak, ko smo zapuščali italijansko obal.

Naše upanje, da bi vihar nekoliko ponehal, se žal ni uresničilo, narobe je postajal vihar vedno hujši in tulil vso noč, tako da zopet ni bilo pokoja. Ker je bilo morje tako silno nemirno, nismo vozili po navadni poti brzih parnikov, ampak sredi grških otokov. Tako smo imeli priložnost te otoke si malo ogledati — a ves čas je nas nadlegoval dež, ki se je včasih

6. Občni zbor odločno protestira proti narodni čut koroških Slovencev žalečemu govoru poslanca dr. Lemiša v državnem zboru ob priliki zadnje volilne debate ter dr. Lemišu odreka vsakotero pravico, govoriti v imenu Slovencev.

Nezaupnica deželnemu predsedniku baronu Heinu.

Z ozirom na to, da smo koroški Slovenci v deželi postavno priznana narodnost in da član 19 državnega temeljnega zakona zajamčuje vsem narodom v Avstriji njihov obstanek in enake pravice, — z ozirom na to, da osrednja vlada sama z novim volilnim redom za državni zbor želi zajamčiti narodnostni mir po deželah z jezikovno mešanim prebivalstvom; — z ozirom na to, da bi vladni načrt volilne reforme na Koroškem jezikovni in narodni boj še le poostril in ga zanesel celo tja, kjer ga doslej ni bilo; — z ozirom na to, da deželni predsednik baron Hein ni porabil svojega vpliva, da bi ta nesmiselni, skrajno krivični in javnemu redu v deželi silno nevarni načrt volilne reforme preprečil, — spoznamo, da deželni naš predsednik ne razume svoje naloge in mu imenom koroškega slovenskega prebivalstva izrekamo svojo popolno nezaupnico z željo, da naj napravi prostovoljno prostor možu, ki bo boljše razumel poklic in nalogo cesarskega namestnika v deželi.

Dr. Lemišu, Orašu in Seifritzu!

Na občnem zboru „Kat.-pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem“ zbrani zastopniki slov. naroda koroškega izrekajo posl. dr. Lemišu kot zastopniku pete kurije in poslancema Orašu in Seifritzu kot zastopnikoma dveh volilnih okrajev, v kojih bivajo tudi Slovenci, svoje ogorčenje nad njihovim obnašanjem v zadevi volilne reforme ter jih pozivljejo, da naj odlože svoje mandate in tako volilcem dajo priložnost, da si izberejo za poslance može svojega zaupanja.

Resolucija v zadevi „razporoke“ in „svobodne šole“.

Na občnem zboru „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ iz cele slovenske Koroške zbrani katoliški može obsojajo strastno gonjo takozvanih svobodomiselnih strank proti katoliškim naukom o nerazdružljivosti sv. zakona ter pozivljajo slovensko ljudstvo, da od sedanjih poslancev in od kandidatov pri bodočih volitvah odločno zahteva, da se obvežejo varovati soglasje zakonodaje v katoliški državi z nauki cerkve.

Istotako izrekajo svoje ogorčenje proti delovanju društva „svobodna šola“.

Koroške novice.

Protestni shodi. V nedeljo, dne 25. t. m., so se vršili še trije protestni shodi proti vladnemu načrtu volilne reforme in sicer v Mižici, Črni in v Selah. Na prvih dveh sta nastopila kot govornika gg. deželni poslanec Grafenauer in dr. Oblak. G. Grafenauer je govoril o volilni reformi, g. dr. Oblak pa o socialnem vprašanju. Udeležba je bila na obeh shodih uprav velikanska,

vsul na krov tudi kot toča. Na gorah je močno snežilo. Kljub slabemu vremenu se je pa videlo, kako mora biti na teh otokih prijetno. Nekatera drevesa so cvetela, bržkone črešnje ali breskve, in med hišami so se kazale zelene trate. Ob grebenih stoji precej mlinov na veter, a hribi niso tako prijazni, ker jim manjka temnih gozdov; povsod je le nekako grmičje. Kadar smo prišli za kak otok v zatišje, je bilo precej dobro, a na prostem morju je vihar valil cele gore vode proti naši ladji in proti bregu. Za nas je bilo to jako neprijetno, a občudovati smo mogli, kako je ob bregovih voda pljuskala, da se je kar kadilo. Proti večeru je zginilo obrežje in nismo ga videli prej, kot v Aleksandriji. Nad 40 ur vožnje smo že imeli in vihar ni ponehal nič, nasprotno: čim dalje smo prišli na široko morje, tem večji so bili valovi in tem hujše se je ladja gibala. Povsod se je bilo treba držati, da nisi kam telebnil, in v postelji si moral paziti, drugače si bil koj na tleh. Kar ni bilo pritrjeno in privezano, je šlo na tla; v jedilnici je razbilo precej posode, dasi imajo priprave, a to pot je bil vihar izredno močan. Jaz se skoraj tri dni nisem mogel omesti, drugi so pa sploh ležali v obleki. V nedeljo zjutraj sem odprl v kabini za nekaj časa okence, ker je bil zrak slab in sem zrl razburkano morje — a naenkrat zašumi nekaj, in kakor bi kdo izlil na me škap vode, me je obilil morski val, da sem imel usta polna osoljene morske vode! Menda me je morje samo hotelo omesti — in dati tudi majhen zajutrek — ker kaj drugega se mi tako ni maralo jesti. Vsakdo lahko ume, da je taka vožnja silno mučna, posebno za

na prvem do 250, na drugem pa do 300 ljudi. Resolucije so se sprejele soglasno. Vlada je imenovala za oba shoda komisarija. — V Selah sta govorila gg. Jug in Ekar iz Celovca. Shod se je vršil v p. d. Mažejevi gostilni in je bil prav dobro obiskan. Resolucije so se sprejele soglasno. V Selah še ni bilo političnega shoda. Sedanji je gotovo še poživil že tako in tako krepko narodno zavest „slovenske republike“, kakor nekateri uradni organi imenujejo Sele vsled tamošnje narodne zavednosti.

Umrli je po dolgotrajni bolezni državni poslanec Tschernigg. Mož je bil nemško-nacionalnega mišljenja, ali vzlic temu pa še vendar mož starega prepričanja — svojih verskih dolžnosti ni zanemarjal. Nemci so imeli v njem poleg umrlega Tscharreja najresnejšega, gospodarsko izvežbanega sodelavca. N. p. v. m.!

Slovenska vknjižba. V četrtek štirinajst dni je bil v cerkvi sv. Lovrenca v Celovcu krščen sinček g. Ekarja in krst slovensko vpisan v župnijsko matico brez vsake ovire.

„Divji lovec“. Četrtek, dne 22. t. m., je bil dan, katerega sme šteti naše slovensko delavsko društvo med častne dneve svojega delovanja. Ta večer je priredilo društvo v prostorih rokodelskega doma štiridejansko narodno igro „Divji lovec“. Prireditve se je določila na delavnik le vsled tega, ker je bil ta dan občni zbor političnega društva. In društvo se v resnici ni varalo, kajti prostori so bili do zadnjega vsi zasedeni, dasiravno so se vsled velikih stroškov nastavile precej visoke cene. Občinstva je bilo res veliko število in kakor je pokazalo obče mnenje, bilo je občinstvo v resnici tudi zadovoljno s predstavo. Igra se je igrala pa tudi res nad vse izborna. Nepristranski gledalci, ki so videli uprizoritev te igre na večjih odrih, so priznali, da se sme naša prireditve kosati z vsako drugo. Igro je vodil g. Ekar. Glavni ulogi ste bili v rokah gospe Ekarjeve in g. Fr. Ravnika. Naša Majda bi bila v čast vsakemu večjemu odru in tudi Janez je izvršil svojo nalogo prav dobro. Pri Majdinih samonastopih je bilo res marsikatero oko rosno. Tonček (g. Jug) je bil glede igre in glede maske izborni. Rihtar (g. Ekar) je svojo težavno nalogo rešil kar najboljšje. Ženske uloge so bile v rokah gospe Močanove ter gospe Hočvarjeve, Močanove, Rozmanove, Sadnikove in Vadnalove. Slikovita gorenjska noša je naravnost zadivila gledalce. Vse igralke so bile res na svojem mestu. Izmed drugih ulog naj omenimo Gašperja (g. Rupnik), Tineta (g. Jesenko), kovača (g. Resman), Ježa (g. Vunček), Eržena (g. Ferlič), Rožmana (g. Mežek), Gabra (g. Jank), Grozdka (g. Tavčar), da ne pozabimo Jurčka, ki so jih vsi rešili prav dobro. Ravno tako tudi drugi z manjšimi ulogami. Igra je v posameznosti in v celoti dosegla res najlepši uspeh. Ravno tako je tudi gmotni uspeh prav lep in društvo bo imelo lep čisti dobiček. Vsekako se mora društvu častitati na tem krasnem uspehu in le želeli bi bilo, da nam naše društvo ponovi enkrat igro in prav kmalu zopet priredi kaj novega, „Desetega brata“ ali „Rokovnjače“. Nato sme prav gotovo društvo računati, da občinstvo ne bo izostalo. Torej le pogumno naprej!

človeka, ki je precej bolehen, a minulo je, in vsi smo bili veseli, ko smo v ponedeljek (12./2.) zjutraj ob solnčnem svitu v daljavi zagledali mogočen svetilnik — sloveči Far (Phenos) — in smo vedno bolj in bolj mogli razločevati hiše imenitnega in slavnega mesta — Aleksandrije.

(Dalje sledi.)

Spominjajte se šentjakobske šole!

Za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Vesela družba pri Laknerju v Švabeku 4 K; Hranilnica in posojilnica Št. Štefan na Zili 60; kmetijsko društvo v Vipavi 20; Fr. Uranšek nabral ob inštalaciji č. g. Svatona 14; iz nabiralnika v Rožeškem župnišču 12; Tratnik Mici, kuharica v Št. Vidu, 6; Ana Kompoš, dekla v Št. Vidu, 2; ob slovesu č. g. provizorja Smodeja narodna družba v Št. Vidu 9; dr. A. Kraut, odvetnik v Kamniku, mesto venca za preč. g. prošta L. Einspielerja, 20; Božidar Štifter, prof. v Kalugi na Ruskem, 5; Neimenovan v Guštanju 3; Dr. M. Schmierman, zdravnik v Rajhenburgu, 6; Slovenka iz Borovlj 1; Klemenjak Janez v Podgorji 50; Posojilnica v Radovljici 100; J. Ilgove, organist v Dobrlivesi 2; Motičnica v Rožeknu 2; Posojilnica v Zgornji Radgoni 30; iz nabiralnika pri Vidmanu v Št. Jakobu 25 K. Skupaj 361 K! Najprisrčnejšo hvalo vsem blagim dobrotnikom izreka

Matej Ražun, župnik.

Za stavbeni sklad zavoda „Učiteljski dom“ so darovali za leto 1905: Zilska Bistrica: Milonik Mojca 5 K; Kriegl Zdravko 4 K; po 2 K: Brandstätter Zdravko, Cviter Lena, Kriegl Franc; po 1 K: Wigele Zdravko, Jarnik Peter, Mošič, Wigele Liza, Kriegl Jerica, Cviter Jerica starejša, Cviter Jerica mlajša, Jank Jerica, Kajzer Mojca, Cviter Franjo, Čurwald Jan., Asseg Jurij. — Lepa hvala marljivemu poverjeniku in blagim darovalcem, ki se bodo gotovo tudi letos v še obilnejšem številu spomnili za vse koroške Slovence tako potrebnega zavoda „Učiteljski dom“.

Duhovniške in cerkvene stvari. Čč. gg. duhovniki se pozivljajo, da prej ko mogoče pošljejo dopise v zadevi „Timoteus“.

Dr. L. Ehrlich, stolni kapelan.

Iz obrtnih krogov. Kako praktično se rabi geslo „Svoji k svojim“, naj tukaj zadostuje nekaj vrstic. Pred kratkim smo čitali v „Miru“, v dopisu iz Spodnje Koroške, kjer se je neka dunajska tvrda, mimogrede omenjeno, katera baranta s svetniki in cerkvenimi rečmi, priporočala duhovščini od navdušenega Slovence-duhovnika in sedaj imamo zopet priliko, se v zadnji številki „Mira“ prepričati, koliko je to geslo vredno pri nekaterih. Da se domače tvrde, ki so gotovo bolj cene kot tuje, na tak način prezirajo, kakor se je že sedaj parkrat zgodilo, je neodpušljivo in se imenuje z drugimi vred — naroden greh. Ali niso domače tvrde takega cerkvenega dela zmožne? Prepričali ste se že davno lahko, da so. Na shodih in pri veselicah se govori in kliče „Svoji k svojim“ in „Slovenci smo“. Slovenci plačujemo narodni davek za razne zavode, šole, društva ter podpiramo časnike, da bi se pa domačih obrtnikov tudi spomnili, na to jih veliko število naših gospodov naročnikov — pozabi. Dokler bomo v javnosti klicali „Proč z Nemci“, a v resnici indirektno Nemcu poleno v roke dajemo, da nas bije, ne bomo nikdar narodno samostojni in geslo je in ostane fraza. Žalostno je, če pogledamo cerkve od naših slovenskih pradedov postavljene in vidimo na stenah ali oltarjih lepo slikane, a v lesu po ribniško izdelane podobe, ki se jim na prvi hip vidi, čegavo delo so. Za tujca je v naši domovini vedno dovolj dela, med tem ko domači obrtnik kruha strada, in če bi še kak talent imel, se ne more višje povzpeti, ker mu naročil primanjkuje, da bi bolj izkušen postal. Torej najprej domačim obrtnikom, potem šele tujcu! Tedaj bo izrek „Svoji k svojim“ tudi domačinu koristil, ne pa škodoval.

Samomor. V četrtek zvečer se je ustrelil v jezuitski vojašnici v Celovcu prostak 7. pešpolka. Vojaško življenje se mu je baje tako pristudilo, da je vzel puško in se sam ukočal.

Zgodnja pomlad. Mislili smo, da bomo imeli že najlepšo pomlad, kajti vse je že kazalo na to. Narava sama se je že popolnoma pripravila nanjo. Tako so gorki dnevi oživili celo malo zeleno žabico, ki jo je našel prijatelj našega lista na Križni gori. Ali veselje je bilo prežgodaj. Zunaj je zapadel sneg in žabica bo imela čas, prerokovati boljše vreme v gajbici.

Zavarovanje proti ognju. Leta 1899 ustanovili so rodoljubi v Ljubljani za vse Slovence domačo vzajemno zavarovalnico proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov. Danes šteje ta domača zavarovalnica že do 25.000 družstvenikov in je razširjena po vseh slovenskih pokrajinah.

Zavarovalnica dela mirno in brez hrupa in pridobila si je z natančnim, poštenim in dobrohotnim poslovanjem med Slovenci zaupanje in veljavo ter izplačala v kratkem času svojega obstanka že do 200.000 K odškodnine.

Le ta domača zavarovalnica stoji pa tudi na trdni podlagi, kajti podpira jo poleg vzajemnosti vseh družstvenikov vplačana in pod vladnim nadzorstvom stoječi ustanovni zaklad s premijsko prihrano in z rezervnim zakladom in za njo stoji nepremagljivi temelj, to je svetovno znana prva češka pozavarovalnica.

To je edina zavarovalnica, ki se priporoča po svojem namenu in po svoji kakovosti vsem pravim resno mislečim rodoljubom.

Na Koroškem zedinile so se do zdaj tu obstoječe zavarovalnice, da zvišajo zavarovalnino za 50%. Mi ne bomo preiskovali razloga in upravičenosti k temu povišanju, to je pa jasno, da je s tem sklepom storjen hud udarec na premoženje posestnika zavarovanja. Pri tej priložnosti nas veže domoljubna dolžnost, da opozarjamo na našo domačo „Vzajemno zavarovalnico“, ki je obdržala prvotne nastavke za zavarovanje in se prav zdaj upeljava na slovenskem delu Koroške.

Svoji k svojim!

Na naslov hinavskega „Štajerca“. Ptujška „giftna krota“ se skoraj v vsaki številki silno repenči na mlade koroške „kaplančke“, češ, da so sami „hujskači“, „Nemce-žrci“ itd. Vseveden „Štajerc“ še tega ne ve, da je na Koroškem v

slovenskem delu samo 9 č. g. kapelanov. Ti morajo pač silno delavni biti, da, naravnost čudeže morajo delati, če jih tudi „Štajerc“ taji, da napravijo toliko zgage. „Giftna krota“ trdi, da je „šibe tudi po novi maši še prav pogosto treba“; da, tudi mi to priznavamo, toda ne za koroške „kaplančke“, pač pa za tiste, ki gredo po novi sv. maši v uredništvo „Štajerca“! Tudi lepe nauke nam daja ta štajarski „apostol“, ko piše: „Vaš poklic in vaša služba je v cerkvi mir oznanjevat.“ Da, vse lepo, ali to pa hinavski in lažnivi „Štajerc“ popolnoma zamolči, kar pravi sv. evangelist Matevž (21, 12), da je Jezus tudi bič vzel v roke in izgnal iz templja vse kramarje, ki so skrunili sveti kraj. Radovedni smo, koliko in kakšne biče bi Kristus nad „Štajercem“ vihtel, če bi še dandanašnji hodil po svetu! Toda to oblast je prepustil svojim naslednikom, in med te menda tudi koroški „kaplančki“ spadajo. Kaj ne, „giftna krota“? Saj zagovarjaš pravo vero! Prepoveduje si „Štajerc“, da bi ga „kaplančki“ še nadalje dražili. Mi si pa sploh prepovemo, da bi z nami komandiral „Štajerc“; take lepe nauke in migljaje naj le lepo prihrani za svoje kramarske „šnopsarje“. Sicer pa ne moremo razumeti njegove jeze na tem, da se potegujemo za slovenstvo! Če bi tega ne storili koroški duhovniki, kako bi pa potem „giftna krota“ lazila v tolikem številu, kakor se hvali, k nam na Koroško? Pričakujemo, da boš prihodnjič napadel tiste, ki slovenščino zatirajo in tako tebi, „miroljubni Štajerc“, tla podkopavajo! Na svidenje še večkrat!

Dholica. (Odgovor lutrovski „Bauern-Zeitung“.) Večkrat se je že bralo v cenjenem „Miru“, kako nesramno napadajo tukajšnji liberalci v „Bauern-Zeitung“ našega č. g. provizorja. Mi pač ne moremo molčati, kajti zadnji dopis presega že vse meje. Nismo mislili, da so tako hudobni naši dopisniki, in zadnji dopis kaže, da se dopisnikom, če ne že popolnoma, vsaj že pošteno meša. Pravijo, da so vsi dopisi v „Miru“ zlagani. No, dobro, potem so vaši še stokrat bolj zlagani, kajti nam ničesar ni bilo treba še popraviti, kakor vam. Glejte, gospodje dopisniki, saj gotovo poznate paragraf 19 tiskovnega zakona, ako se čutite žaljeni. Sodnija, tudi veste, kje je, namreč ravno tam, kjer je bila tedaj, ko ste tožili g. provizorja. Idite tja! Gotovo vas bodo z največjim veseljem sprejeli. No, ker ste pa proti g. provizorju dobili priče, jih boste tudi sedaj kje dobili. Toda manjka vam dokazov. Kaj ne? Zato pa izlivate vaš žolč in onemoglo jezo v lutrovski „Bauern-Zeitung“, ki je pač vaše vrste, in „gliha vkup štrih“. No in gospodu provizorju pa predbacivate, da je pri nekem pogrebu pil žganje. To ste pa vendar nevoščljivi! Ko vidite, da vam nihče ne zaupa kaj dati, potem bi tudi g. provizorju ne smeli. Vas seveda spoštujejo samo „birti“ in nemčurska smet, kdo drugi ne. Zopet pri drugem pogrebu, pravite, da je moral mrlič nekaj ur dalj ležati na odru po krivdi g. provizorja. No, le počasi! Vprašamo vas, kako dolgo pa je ležal tisti fant v šoli? Ako ne veste, vam pa povemo radovoljno. In zakaj ste šli po duhovnika, ko ga vendar v dno svoje nemčurske duše sovražite, ako je sploh kaj imate. Zakaj niste šli po „šintarja“ ali koga drugega? Torej imate res še nekoliko vere? Sploh pa zaradi našega zadnjega dopisa vlada med farani veliko ogorčenje in vsi obsojajo vaše isarjenje po vašem umazanem listu kot podlost in nesramnost. Upamo pa tudi, da dobite zato primerno plačilo. Spominjamo se nemškega pregovora: „Die schlechtesten Früchte sind es nicht, woran die Wespen nagen“!

Dholica. Cenjeni g. urednik! Poročati vam moram, da imamo tukaj pri nas danes 23. t. m. snega že 35 centimetrov in še vedno sneg mete, da je veselje. Kmetje so hoteli že orati, a po snegu pač ne gre in morajo gledati skozi okno. Marsikoga navdaja strah, kaj bo. Tudi grmelo je danes. Čudni časi!

Dholica. Marsikateremu Slovincu je dobro znana kapelica v naši župniji, namreč pri sv. Jožefu v Borštu. Veliko pride vsako leto romarjev sem, in tudi dne 19. sušca, na god sv. Jožefa, se je zbralo tukaj veliko ljudstva, in tudi mi Dholčani nismo zaostali. Šla je namreč popoldne procesija od farne cerkve, blizu 200 vernikov kar je pač dokaz, da se sv. Jožef tudi pri nas še časti. Pa tudi iz drugih župnij, kakor iz Gozdanj, Dvora in Poreč in drugih, je bilo veliko vernikov. Ko smo videli toliko častilcev, smo pač želeli, da bi se zidala cerkev in bi se tako češčenje sv. Jožefa povzdignilo. In tudi upamo, da se bo to zgodilo. Ker smo tukaj na slovensko-nemški narodni meji, bilo je pač tudi precej pristnih Nemcev, ki pač imajo kaj več vere, kakor pa naši nemčurji, ki tudi hočejo biti Nemci, pa žal nemški ne znajo, in vedno pravijo, da proti veri nič nimajo, a vsako leto enkrat vidijo od znotraj cerkev.

Kotmaravas. Delovanje mlajših učiteljev naših je hujskanje zoper cerkev, zasramovanje župnika in vseh tistih, ki še niso poštenosti izgubili, ki hočejo še katoliški kristjani ostati in svoje krščanske dolžnosti spolnjevajo. Jezi te „ljudske vzgojitelje“, da v Kotmarivasi ne gre več tako „fletno“ po starem naprej. Le počakajte, pride še vse boljše. Krščanske otroke v šoli pa pustite pri krščanski veri in ne vtikajte svojih nosov v katehetove dolžnosti!

Kotmaravas. Naš shod proti novi volilni krivici, ki je bil nepričakovano dobro obiskan, je naše posilince tako razburil, da zdaj v neki beljaški „Uršiki“ hočejo utajiti pomen tega shoda. Poslali so nekega plačanega tepca, ki jim je potem vse narobe poročal o govori in tudi zborovalcev prav seštetih ni mogel, ker tako daleč šteti ne zna. Proti govorniku pa se nobeden „fortsritlar“ ni oglasil, ker so se bali blamaže. Le za župnikovim hrbtom zdaj pesti v žepu stiskajo in tiho kolnejo!

Kotmaravas. Nemčurji naši so že podpisali pole za „reformo“ katoliškega zakona. Posebno tisti krofati bradač je od same jeze na župnika in na „ta črne“ že čisto pamet izgubil in sili vse ljudi, da bi se podpisali na tiste umazane cunje. Nekatere je naravnost ogoljufal za podpis s tem, da jim je natvezel, „fajmošter so rekli, da moraš podpisati, ker ne morejo sami do vseh faranov priti.“ Tudi vsi „nemški“ pevci so morali seveda že svojo dušo zapisati, in žal, da so bili tudi nekateri poštene ljudje ogoljufani za podpis zraven barab. Vrhutega pa tisti „apostelj“ svoje verne poslušalce po gostilnah uči, da ni Boga, in da „ne hodite v cerkev tega hudiča“ poslušat, ki bi rad celo Kotmaravas pod se spravil.

Kotmaravas. Poglejte no, koliko so se naši „nemški pevci“ v tem kratkem času že naučili: že znajo zapeti tisto „lepo“: „... sem pratrhov hvače...“ in še druge take lepe pesmi, pri katerih se prašiči v hlevcih obližujejo. Vidite, poštene Kotmirčani, to je nemška kultura, če je še niste videli! Pa jim ne zamerite, ker imajo take „apostelne“, ki jih tako učijo. In zavoljo tega odpustite jim, saj ne vedo kaj delajo, posebno tedaj, kadar je „gratis suf“!

Mlinarje pri Bekstanju. (Sprememba posesti.) Tukajšnje lepo in na jako priložnem kraju ležeče „Solarjevo“ posestvo je bilo sedaj zopet prodano, in sicer v petnajstih letih že osemkrat. Kar posestvu razun nove hiše in velike kmetije še posebno vrednost daje, je velik mlin in žaga na močni vodi, Jezernici, ki teče iz Blaškega jezera. Pri zadnji javni dražbi v Beljaku je posestvo ostalo nekemu židu iz Celovca za 14.000 gld. Ta je pa v kratkem navrh zopet prodal za 17.000 gld. Žid si je torej mimogrede lahko zaslužil lep denar, kakor se je sam hvalil. Židje pač znajo! Nekdaj gosposka hiša „Lautmanove“ rodovine je v teku 15 let doživela jako čudne spremembe in dogodbe. Dozdaj so bili vsi gospodarji z nemško-nacionalnim „fortsritom“, od sedaj naprej pa Janez Mikl, naš slovenski domačin in posestnik v Vodičivasi. Kdo bo bolje gospodaril, bomo videli!

Vojaški nabori v velikovškem okrajnem glavarstvu. Na nabor jih je prišlo v Prevalje 196, potrjenih je bilo 90; v Pliberk 150, potrjenih 40; v Velikovec 342, potrjenih 83; v Železno Kaplo 96, potrjenih 32; v Dobrovas 186, potrjenih 53. Skupaj je bile torej izmed 970 poklicanih 258 izvoljenih, torej 26,5%.

Tuce na Radišah. Pokopali smo v četrtek dne 22. marca Apolonijo Miklavc, rojeno Kropf p. d. staro Miklavčino, katera je bila še pred osmimi dnevi zdrava. Akoravno na letih stara, je vendar tudi bila članica našega izobraževalnega društva. Da se pri nas še tudi stari ljudje spoštujejo, je pričalo ogromno število pogrebov. Na domu, kjer je rajna stanovala, so njej društveni pevci zapeli. N. p. v m.!

Radiše. Kamor dandanašnji prideš, vsak ti le to govori, da poslov ni. Tako in enako je tudi pri našem prepotrebem „Nächstenliebeverein“, kakor kažejo sami voditelji: Kmetom dajejo vse slabe reči n. pr. rehel nove roge, palčice, da bi le pristopili. Crevljarjem zopet odrekajo delo, če ne pristopijo k „freinu“. Gotovo manjka ljudi za delo, ker vsak rajši zapoveduje. Tudi ni dolgo, kar sta dva gospoda s povzdignjenim vratom med seboj sklenila, da naš fajerber ne bode napravil „pluzne“, ker se je bati, da bi jih preveč ne odstopilo. Napravili bomo samo kape. Ko se je pobiral denar na kmetih, obljubili smo tudi enemu, da ga pogreb nič ne bo „koštal“. Ali ne bode imenitno? Kako bomo korakali „Brust heraus, Bauch hinein“ pri kakšnem pogrebu, posebno pa v „parade“ brez uniforme. Nefajerberkar.

Zakamen-Vetrinj. Naša lična cerkev — posvečena sv. Florijanu, zaščitniku proti časnemu in večnemu ognju — dobila je minuli teden jako lep mašni plašč, v vrednosti okoli 300 kron. Plašč, bele barve, bogato z zlatom obšit, zadaj s podobo s trnjem kronane glave, je daroval preprost dobrotnik, ki pred svetom noče imenovan biti. Stoterna hvala mu od faranov in dušnega pastirja. Bog mu obilno povrni!

Št. Lipš pri Žineku. Začeli smo v vinogradih porezovati, zdaj pride okopavanje na vrsto. Po polju in gozdih je še sneg. Malo prehitro je ponehal mraz. Ostalo je še hlodov v planini, deset tisoč spravili smo jih dol, nekateri so merili 3 do 4 kubične metre, en konj je na enkrat vlekel 20 in več hlodov. Bilo pa je snega toliko, da je enega kupca lesa stal 600 gld., da je napravil pot. Enega delavca zadel je hlod v bedro in vrgel več metrov daleč, a drugega se mu ni zgodilo. Zelo veliko voznikov imelo je opraviti v Železni Kapli, skoraj iz cele doline. Veliko se je spravilo lesa tudi na Globasnico iz planine, kakih 20.000 hlodov iz Koprivne na Črno. — Koncem februarja hodili smo čez gležnje in blizu do kolen v vodi, od začetka marca se hodi vsaj zjutraj lahko po trdem po snegu in potu. — Žitarca imamo še in bi ga radi prodali. Dolenjca pijejo in kupujejo doma, tudi za Žitarca naj bi se bolj zanimali domačini, saj je zdrav in letos izredno dober, pa ne predrag, ker zavoljo slabih let tujci ne poprašujejo po njem.

Št. Lipš. Navado imajo ljudje tukaj — umirati, kakor drugod, pa v vseh mesecih leta, kar je dobro, da se žalost in molitve, vbogajme in pijača, ki se je pri katerem mrliču veliko spravi, na vse leto razdeli, da ne pride na en letni čas hudega in dobrega preveč, na drugega premalo, zaradi dela oziroma zamude pa je dobro, da se po zimi bolj umira. Ne vselej, a po navadi jih vzame zima nekaj več, kakor pride na ene kvatre, časi pa malo manj. Zadnja jih je pobrala 8 (namesto 3 ali 4). Lani vzela je smrt precej starih čez 60 let. Par je pustila čez 80 let starih za drugokrat. Pobirala je lani žrtve v vseh dobah, kmeta najboljših let je vzela, zelo pridno gojenko učiteljska in razun mladih dva učenca, enega teh kar na paši, drugega izmed v adventu obolelih otrok zavoljo ošpic, nazadnje o polnoči nagloma gospoda. Krsta sta bila po zimi le dva. V zadnjih 11 letih je bilo mrličev 159, krstov pa 206, pa ni v resnici število duš narastlo za 47, ampak se zmanjšalo. L. 1790 so šteli tu 610 duš, l. 1891 pa 762, v sto letih je torej poskočilo število duš za 152.

Dobrobska okolica. Dopis iz Vogrč me je spodbudil, da spravim nekaj na dan, ker se nekatere reči rade skrivajo v temi in zbojijo takoj — luči. Šolske razmere pri nas sicer niso tako žalostne, kakor smo brali letos od nekega v „Miru“, vendar zadovoljni pa nismo, katehet ne, ljudstvo, kar je pametnih, pa tudi ne. Prihranim si nekaj za pozneje, danes sporočim samo to, da se je večkrat čulo, da učitelj brani otrokom v cerkev hoditi, in da bi šli nekateri radi v cerkev, pa se učiteljev boje. Prisiljen sem javno povedati, da je sicer dolžnost učiteljev, zanimati se za učence tudi zunaj šole in varovati jih hudega, kaznovati za hudo, kar storé zunaj šole, nimajo pa pravice, braniti jim hoditi v cerkev, ako s tem v šoli nič ne zamudijo. Katehet je otroke v šoli, predno je bil mraz, in sedaj, ko ni več mraza, spodbujal, naj gredo včas, kateri so zdravi in morejo, k sveti maši, ker sedaj še utegnejo, bolj ko po letu. Otroci nikakor niso popolnoma v oblasti učiteljev, tudi starši in duhovnik, ne le kot katehet, ampak tudi kot dušni pastir, imajo oblast nad njimi. Verska vzgoja je najbolj v naših rokah, v veri naj nas puste učitelji pri miru; ako niso z nami, zoper nas naj se ne drznejo biti. O šolski maši spregovorim drugokrat, omenim naj samo, da je verska vzgoja na zelo slabih nogah, da je otrokom krvavo potreba več pobožnega duha, ki se pa ne dobi, če ne v cerkvi. Kot učitelj bi jaz otroke nagovarjal: Le pojdite, ki ste zdravi in pridni v cerkev, pa molite za starše, duhovnike in nas, ki imamo težko odgovornost za vas itd. Ali otroci rajši seveda ubogajo tistega, ki pred cerkvijo svari, in kakor se kaže, zlasti dečki radi ubogajo. Zato je pa naša dolžnost povedati, da se tako ne zida, ampak podira, da tega ne trpimo.

Mizica. (Velika nesreča.) Včetrtek, dne 15. sušca, se je odtrgalo nekaj stropa v tukajšnjem svinčenem rudniku in je zasulo 23 letnega rudarja Jožefa Olindra. Ko so ga odkopali, je v treh urah umrl. Štirje drugi so se ravno prej odstranili iz nesrečnega kraja. Dva od njih je še doletelo nekoliko kamenja. Zasulo jim je tudi jopiče.

Naročajte in razširjajte „Mir“!

Društveno gibanje.

Slovensko pevsko društvo „Drava“ v Glinjah priredi v nedeljo, dne 1. aprila t. l., ob 4. uri pop. pri Dremlju v Glinjah svoj redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo o minulem letu. 2. Volitev odbora. 3. Razni nasveti. — K najštevilnejši udeležbi vabi odbor.

Dopisi.

Grebinj. Pokazala se je grebinjska nemškutarska kultura spet enkrat v pravi luči. Bilo je pa tako-le: Dne 10. marca t. l. vračal se je priden in miren fant, po imenu Martin Navadnik iz Krčanj, z vojaškega nabora v Velikoven domov. Šel je čisto brezskrbno po cesti proti Grebinju. Kar ga napade brez vsakega povoda cela tolpa pijanih pobalinov, ki so bili tudi pri naboru. Z odprtimi noži zadali so mu več ran, eno je dobil za pleče globoko v hrbet in ta je zelo nevarna. Ubogega mladeniča, ki še nikomur ni kaj žalega storil in se tudi nikdar ni spustil v kak pretep, prepeljali so v bolnišnico v Celovec. — Napad so izvršili pobalini, ki so se odlikovali zadnji čas v grebinjski okolici kot „hrabri popivci“, nekateri jih imenujejo „grebinjske vrane“. Dva izmed njih so že isti dan vtaknili v luknjo, druge štiri pa so orožniki drugi dan dejali pod ključ. Tako mladino nam vzgajajo naši nasprotniki! Fej!

Posebno odlikoval se je menda med temi podivjanimi pretepači K. v sin F. R. . . . ; vsaj v sodnijskih vabilih k prvotni obravnavi v Velikoven se je bralo: „gegen F. Riepl & Comp.“ Pravijo, da se je tepel že s svojim očetom. Star pregovor pravi: „Jabolko ne pade daleč od drevesa. Kakoršni starši, takšni otroci“. In oče K. je strasten liberalec, zagrizen nasprotnik naše katoliške slovenske stranke. Dokazuje to tudi on sam s svojim obnašanjem in s tem, da tako rad po gostilnah zabavlja čez duhovnike in čez „te črne“. Tudi pri volitvah strastno agitira za nasprotno golaž-stranko. Seveda, če oče še vrhu tega ob nedeljah in praznikih med božjo službo sedi v gostilni in cerkev le malokdaj vidi od znotraj, potem se nam čisto ne zdi čudno, ako tudi sin, ki je zdaj pod ključem, ni bogve kaj prida! Saj mu sam daje najslabši zgled. Le tako naprej!

Napisal sem tele vrstice, da cenjeni bralci „Mira“ zvedo, da je liberalizem tudi v Grebinju začel postajati „moda“, in da spoznajo sadove liberalizma. Da bi se-le tistim zaslepljenim in zapeljanim kmetom, ki so tako verne ovčice grebinjskih liberalcev in nemškutarjev, da bi se le tem enkrat odprle oči, da bi spoznali, kdo je njihov pravi prijatelj, da bi iz takih dogodkov uvideli, da je le naša stranka edino prava ljudska stranka, ne pa „Štajerčeva“ ali „bauernbundarska“!! — Na njih sadovih jih boste spoznali!

Spodnji Dravograd. Tukajšnji občinski očetje so lansko leto sklenili, da bi se občina razdelila in sicer tako, da bi imela trg in grad svojo občino; izločile bi se pa davčne občine Kozji vrh, Velka, Sv. Duh, Ojstrica, Gorica, Vič in Št. Lovrenc v svojo občino. Dne 15. t. m. so davkoplačevalci glasovali. Navzoč je bil c. kr. okrajni glavar iz Volšperga in glasovati bi se moralo tako, da tisti, kateri je za ločitev, reče „da“, kateri pa je zato, da davčne občine skupaj ostanejo, pa „ne“. Vsled silne agitacije pa so bili ljudje tako zmedeni, da sploh besede „da“ in „ne“ že niso več razločevali. Večina je glasovala „da“, v mnenju, da občine skupaj ostanejo. Veliko pa je bilo presenečenje, ko je okrajni glavar naznanil izid glasovanja, da je večina za delitev glasovala. Sploh se ni hotelo verjeti, da bi to bilo mogoče, ker so bili misli, da se je z besedo „da“ glasovalo, da občine skupaj ostanejo. Nevolja pa je šele nastala, ko je okrajni glavar razložil kmetom, da morajo zgoraj imenovane davčne občine tvoriti le vse skupaj eno občino. To je bilo že sicer na občinski tabli nabito, ali kmetje so se za to malo brigali, pač pa so mislili, da dobi Kozji vrh, Velka, Sv. Duh in Ojstrica svojo, Gorica, Vič in Št. Lovrenc pa spet svojo občino. Komur so razmere znane, ve, ako bi bil župan v Kozjem vrhu, da je tja od labudske meje štiri ure hoda. Neumevno je postopanje občinskih zastopnikov. Med tem, ko delajo druga mesta in trgi na to, da bi si deželo pridobili, ker od tam imajo zaslužek, pa naš trg odganja posestnike z dežele. Najbrž so naši purgarji že pijani od denarja slovenskih kmetov. Jezi jih strašno, ker so čitali v „Miru“, da se od slovenskih grošev redijo, ker priznati morajo sami, da je to resnica. Mi kmetje bi jim to tudi privoščili, ako bi se bolj dostojno obnašali in nas ne imenovali „windische Hunde, Schweine“, in pa „gscherte Bauern“. Kaj ne, lepa nemška omika? Slovenci so bolj inteligentni ljudje, ker takih izrazov napram Nemcem ne rabijo. Največjo zaslugo pri

sprožitvi, da se občina deli, imata med drugimi baje vsenemec V. . . . , rojen Slovenec, in pa trgovec L. Slednjemu bi svetovali, ker ne mara kmetov za Dravogradsko občino, da naj tudi kmetom nič več ne prodaja in vsiljuje blaga. Pri prihodnji seji bo mogoče še prvi sprožil predlog, da naj bi Drava proti Celovcu tekla. Če mu ta predlog ne spodleti, potem bo izvoljen za „eren-pirgarja“. Slovenski kmetje pa v slučaju ločitve občin želimo, da dobimo spretno mislečega tajnika, kateri bi v „Narodnem domu“ uradoval in za probujo slovenskih kmetov deloval.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo. (Dalje.)

Ali je dovoljeno krave in bike vprezati, utegnil bi vprašati kateri izmed pazljivih bralcev. Na to moram odgovoriti, da smete krave in bike rabiti za počasno vožnjo.

Krave se pri delu krepijo in utrjujejo ter so vsled tega bolj zdrave od onih, ki stojé neprenehoma v zaduhlih hlevih. Osim tega koté zdrave, čvrste in utrjene krave lepša in krepkejša teleta od slabotnih. To so zraven izvršene vožnje koristi, katere imate pri vprezanju krav. Nasproti temu pa je vprezanje napačno iz dveh vzrokov: Delavne krave izgube namreč precej mleka, ter se razun tega pri delu lahko posilno poškodujejo ter zvržejo. Toda pri dobrem krm-ljenju ni izguba mleka ravno tako velika, kakor se navadno misli. Sploh pa se izplača majhen izgubitek mleka dvakrat ali še večkrat z delom in s tem, da je krava zdrava in da koti čvrsta teleta. Zvrženje pa zabranite tako, da varujete breje krave posilnega poškodovanja, in da jih ne vprezate zadnje tri mesece pred storitvijo. Tudi po otelitvi pustite brejo kravo tako dolgo v hlevu, dokler tele sesa.

Kdor ne more mleka dobro v denar spraviti, kdor ima malo polja, kdor nima volov, tisti sme brez skrbi vprezati krave za lahko in počasno vožnjo. Mali kmet ali kočar more prav dobro izhajati z dvema ali tremi kravami; on lahko z njimi obdela vse svoje malo polje in spelja vse k domu, a povrh tega dobi še tudi dovolj mleka in sira za dom. On postopa mnogo bolj gospodarstveno in bolj pravilno, ako redi tri krave, kakor da bi držal dvojico volov in eno kravo. V naših krajih ne vozijo mnogo s kravami, in sicer večinoma zategadelj ne, ker se zdi to ljudem nekako izpod časti, nekako preveč kajžarsko, preprosto. Na stran to neumno bahatost! Mali kmetje in kočarji, vprezajte krave za počasne vožnje, ker to je vam močno koristno. (Dalje sledi.)

Izjava!

Spodaj podpisani naznamim, da so vse govorice neresnične, v kolikor se tičejo moje ženitve. Da bi bil g. Jakob Sabotnik p. d. Dvornik kaj o tem govoril, ni resnica in je on v tem oziru popolnoma nedolžen. Jaz sam sem o tem prepričan, ker on je poštenjak in spoštovanja vreden mož. Kdo da si je te govorice izmislil in spravil med ljudi, to sem pa dognal ter se z dotičnikom tudi pobotal in nimam sedaj nobenega vzroka, imena vlačiti pred javnost.

Jernej Modrič,

organist in pevovodja v Hodišah.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Kazazah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

dne 1. aprila 1906, ob 3½ uri popoldne, v župnišću s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice.
2. Odobritev računa za leto 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse zadružnike

načelstvo.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

Prostovoljna sodnijska dražba nepremičnin.

Po c. kr. okrajnem sodišču v Velikovcu se bode vsled prošnje dedičev po Petru Kumerju p. d. Gregoriju v Štriholičah k dedščini pripadajoče premičnine in Gregorijeva kmetija št. 14. kat. občine Srednje Trušnje javno dražbala.

Posestvo meri 17 ha 57 a 54 m² in donša čistega dobička 203 K 50 vin. — Izklicna cena je 6000 K. — Najvišja ponudba se od dneva izdražbe do plačila obrestuje po 5%, in se mora plačati v treh obrokih po eno tretjino od dveh do dveh mesecev v gotovini pri tej sodnji. Ako pa ostanejo zastavne terjatve v znesku nad 2000 kron na posestvu, potem se mora polovica plačati tekom dveh mesecev, druga polovica pa tekom štirih mesecev od dneva dražbe.

Premičnine se bodo izklicale za cenjeno vrednost in se bodo oddale le proti takojšnjemu plačilu in odpravi.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno pridržane.

Dražba se bo vršila

v ponedeljek, dne 9. aprila 1906, dopoldne ob 9. uri

na licu mesta v Štriholičah št. 21.

Cenilni zapisnik, zemljiško-knjižni izveček in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri podpisani sodnji.

C. kr. okrajno sodišče v Velikovcu, odd. I, dne 23. marca 1906.

Kapun l. r.

Smodnik

za možnarje, kakor tudi za kamnolome pošilja

Janez Edlman,

Libeliče na Koroškem,

kilo po 1 krono 28 vin. franko na vsako železniško postajo. Na vsakih naročenih 10 kil se dá en kilo smodnika zastoj.

Krojaškega učenca

sprejme takoj G. Kartnik v Št. Ruperta pri Celovcu, Gartengasse hiš. št. 9.

Kupiti se želi kaka pripravna kmetija,

rajši malo večja, in sicer med Slovenci na Koroškem. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Mira“.

Lepo majhno hišico,

zidano, z dvema sobama, kuhinjo in vrtom, primerno za kakega krojača, proda Peter Ring, trgovec v Libeličah. Cena 1200 kron.

Tri goldinarje

stane poštni zabojček 5 kil (okrog 50 do 60 komadov) lepo sortiranega toaletnega mila, vijolice, vrtnice, heliotrop, mošus, šmarnice, breskvine cvet, itd.

Razpošilja po povzetju

„podjetje Manhattan“,

Budapešta, VII., ulica Bezerédy 3.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslačen neprekosljiv zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatihih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in ulcuse vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3-60 franko razpošilja le proti predplačilu ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaski Slatini.

Knjizico s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

„Goriško vinarsko društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorci vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Emila Mehlhofer-ja vdova,

pasarska obrt,

Stolne ulice šte. 3 v Celovcu,

se zahvaljuje za doslej izkazano zaupanje in se priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu z izgotovljenimi deli in za napravo vseh v to stroko spadajočih

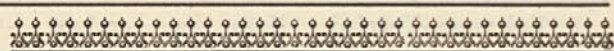
cerkvenih in bronastih del, napravljenih po najnovjših vzorcih, lepo izdelava

nih, po najnižjih cenah, n. pr. svečnikov za oltarje in podobne, svetiljk, kadilnic, kelihov, ciborijev, mašnih konvic s skledicami, posod za blagoslovljeno vodo, sveto olje križev za oltarje, zastave itd.

Prenavljajo in popravljajo se vse v to stroko

spadajoče cerkvene stvari, in se jamči za dobro pozlatenje in posrebrevanje v ognju. Pismena naročila se izvršujejo najhitreje in točno.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu so dobili

krasne platnice

za knjigo: „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“ od Jern. pl. Andrejka po ceni K 1.— za komad, po pošti 30 vin. več.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

O V E S

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnistvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat veleč. duhovščini za nakup pri kmetijskem društvu (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej fino staro in novo namizno vino po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunijo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, pinela po 50 K, stari beli burgundec po 60 K ter stara buteljska vina.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlecijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg šte. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.